

Förskolan Ängeln

Årlig plan
mot diskriminering och kränkande behandling

Vår vision

*Alla ska känna sig trygga.
Alla ska visa varandra
hänsyn och respekt.
Alla ska ta ansvar.
Alla ska känna en
framtidstro.*

Innehåll

1. Framsida
2. Vision
3. Innehållsförteckning
4. Inledning
5. Förankring och styrdokument
6. Främjande arbetsinsatser
7. Förklaring av nyckelbegrepp

Inledning

Sedan 1 Januari 2009 gäller en ny diskrimineringslag. Lagens ändamål är att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Med diskriminering avses direkt diskriminering, indirekt diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier.

Diskriminering och alla andra former av kränkande behandling hör inte hemma i ett demokratiskt samhälle och inte i verksamheter som genomsyras av att alla människor har ett lika värde. Alla, barn som vuxna, har rätt att bli bemötta på lika villkor.

Likabehandlingsplanens främsta syfte är att främja människors lika rättigheter och att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Läroplan för förskolan Lpfö 18

Förskolan vilar på demokratins grund. Därför skall dess verksamhet utformas i överensstämmelse med demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan skall främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen.

Värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som skall prägla verksamheten. Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter skall lyftas fram och synliggöras i verksamheten.

Förskolan skall ta till vara och utveckla barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap, så att solidaritet och tolerans grundläggs.

FN:s barnkonvention

Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Barnets bästa ska alltid komma i första rummet.

Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva och att utvecklas.

Artikel 12: Barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör det.

Övriga styrdokument för verksamheten

- Skollagen 6 kap 8§
- Diskrimineringslagen 3 kap 16§
- Skolverkets allmänna råd 2012, Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Hur vi arbetar för att främja likabehandling

Vi arbetar med tanken att alla på förskolan Ängeln är lika värda och att alla är vänner. Vi arbetar aktivt med att alla barn ska vara delaktiga i lek och övriga aktiviteter. Detta gör vi genom att arbeta med barnen i mindre grupper där de får erfarenhet av att prata, lyssna och visa hänsyn till varandra.

Vi arbetar med att stärka barnen i att markera sin egen gräns med ett nej. Denna gräns ska respekteras av alla.

Personalen är delaktig i barnens lek och har där möjligheter att se och uppmärksamma gruppdyamik. Vi arbetar med att stärka de barn som får lägre status och att hjälpa de starka barnen att se styrkor även hos andra barn. Vi vill ge barnen självkänsla och självförtroende för att självtilliten ska utvecklas positivt.

Det främjande arbetet på förskolan skall ske genom:

- Att ha levande samtal i arbetslaget om gemensamma grundläggande värderingar såsom människolivets okränkbarhet, individens frihet, samt alla människors lika värde.
- Att dagligen samtala med barnen kring hur man umgås och respekterar varandra.
- Att utveckla normer tillsammans med barnen som underlättar samvaron i barngruppen.
- Att vid föräldraråd samt föräldramöten aktualisera och diskutera normer och förhållningssätt.
- Att vid introduktion av ny personal tillhandahålla detta dokument som ett av förskolans styrdokument.
- Att all personal informeras regelbundet och återkommande om lagen mot diskriminering och annan kränkande behandling. Personalen ansvarar för att denna lag följs och att den får förståelse i verksamheten med barnen och deras föräldrar.
- Att personalen är goda förebilder och i det mellanmännsliga samspelet på förskolan bearbetar och förankrar de värden som gäller enligt skollagen.

Utvärdering av det främjande arbetet sker i samband med utvärdering och upprättande av ny årsplan gällande det förebyggande och åtgärdande arbetet mot diskriminering och annan kränkande behandling.

Definition av nyckelbegrepp

Med *alla* menas samtliga, barn som vuxna, som på något sätt står i förbindelse med vår verksamhet oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Alla är skyddade mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna *diskrimineringsgrunderna*. De sju *diskrimineringsgrunderna* är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon av diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Med diskrimineringsgrunden *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Det förebyggande arbetet

På följande vis arbetar vi aktivt med att förebygga mot diskriminering och kränkande behandling i den dagliga verksamheten:

Vi...

- ... är delaktiga vuxna.
 - ... möter *varje individ*.
 - ... ger alla lika mycket utrymme.
 - ... ser varje barn.
 - ... är lyhörda.
 - ... gör oss *aktivt medvetna* om egna fördomar och förutfattade meningar.
- Vilken är min prägel?
- ... är förebilder.
 - ... lyfter olikheter och använder dem.
 - ... visar varandra respekt och hänsyn.
 - ... använder böcker och sociala berättelser, rollspel och dramatisering för att belysa vår värdegrund.
 - ... har levande samtal om hur vi samspekar.

Utreda, åtgärda och följa upp

På följande vis åtgärdar vi diskriminering och kränkande behandling i den dagliga verksamheten

Vi...

- ... avbryter kränkande behandling – omedelbart!
- ... förklarar varför (med ord och agerande)
- ... låter barnen få beskriva själva – Ställer hur-frågor.
- ... uppmuntrar till diskussion mellan barnen efter förekommen anledning.
- ... lyssnar, stöttar och vägleder (låt alla komma till tals, det finns inte ett rätt sätt, förstå andras perspektiv, hjälp barnen till ett bra avslut)
- ... upprätthåller gränser.
- ... lyfter situationer i hela gruppen på allmän nivå så att ingen känner sig utpekad.
- ... samtalar med barnen.
- ... tänker på vår eget agerande.
- ... ber om ursäkt om vi kränkt någon.
- ... pratar med kollegor om dessa kränkt.
- ... tar föräldrakontakt.
- ... pratar med kollegor och upprättar åtgärdsplan vid särskilda situationer.
- ... uppmuntrar till samsyn (använder ordet tillsammans).

För att utreda samt följa upp situationer där diskriminering eller kränkande behandling förekommit använder vi oss av bilagd kartläggning samt handlingsplan.